

МОТИВИ
към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за банковата
несъстоятелност

С предложения законопроект за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност се въвеждат разпоредбите на Директива (ЕС) 2017/2399 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС във връзка с реда на вземанията по необезпечени дългови инструменти при несъстоятелност (Директива (ЕС) 2017/2399). С Директива (ЕС) 2017/2399 се хармонизира частично йерархията на кредиторите при несъстоятелност на банки и инвестиционни посредници. Хармонизацията се отнася до реда на вземанията на притежателите на необезпечени първостепенни дългови инструменти, които са приемливи за целите на минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ) съгласно Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (Директива 2014/59/ЕС) и стандарта за общия капацитет за поемане на загуби (ОКПЗ) на Съвета за финансова стабилност, и по-специално на изискването за подчиненост.

Срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2017/2399 в националното законодателство е 29.12.2018 г.

Въвеждането на нов допълнителен клас кредитори, а именно притежатели на непривилегирован необезпечен първостепенен дълг, който следва да има по-висок ред от притежателите на инструменти на собствения капитал и подчинен дълг, и по-нисък ред спрямо притежателите на други инструменти на необезпечен първостепенен дълг, налага промяна в реда на кредиторите в банковата несъстоятелност, уреден в чл. 94 от Закона за банковата несъстоятелност (ЗБН). Действащият ЗБН не отразява спецификата на финансовите инструменти с различни нива на подчиненост, които се издават от институциите и предприятията в държавите с по-развити финансови системи и съответно са предмет на Директива (ЕС) 2017/2399. Това, както и осигуряването на съответствие с реда за поемане на загуби при реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП) с цел избягване на евентуални бъдещи правни спорове, налага предложената промяна на

чл. 94 от ЗБН. В обхвата на Директива (ЕС) 2017/2399 наред с банките попадат и инвестиционните посредници, както и някои финансови институции, смесени финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност, по отношение на които се прилагат правилата на общата търговска несъстоятелност (част четвърта от Търговския закон (ТЗ)). Пълното въвеждане на Директива (ЕС) 2017/2399 налага да бъде предвидено изключение от общия ред на вземанията по чл. 722 от ТЗ по отношение на посочените субекти, които попадат в обхвата на Директива (ЕС) 2017/2399.

Целта на предложените изменения е да се гарантира правна сигурност:

- за банките и инвестиционните посредници, спрямо които се прилагат минималните изисквания за приемиви задължения, като се осигури яснота относно критериите за приемливост на задълженията;
- за инвеститорите, като се създаде яснота относно третирането на новия вид необезпечен първостепенен дълг при несъстоятелност.

Прилагането на предложените промени в реда на вземанията при несъстоятелност на банки, инвестиционни посредници и някои категории финансови институции, смесени финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност не е свързано с разходването на финансови и други средства. Признаването на новия ред вземания по необезпечени първостепенни дългови инструменти за целите на МИПЗ, който при несъстоятелност е по-висок от реда на инструментите на собствения капитал и подчинените задължения, но е по-нисък от реда на другите първостепенни задължения, ще позволи да се намалят разходите на банките за спазване на изискването за подчиненост, както и евентуалните отрицателни последици, свързани с разходите за финансиране. Институциите ще имат възможност да продължат да емитират за целите на своето финансиране (или по други оперативни причини) свързания с по-малко разходи обикновен първостепенен дълг и да емитират дълг от новия непривилегирован първостепенен клас, за да получат финансиране при спазване на изискването за подчиненост.

С приемането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за банковата несъстоятелност българското законодателство ще бъде приведено в съответствие с европейското право, ще се гарантира правната сигурност и ще бъдат осигурени необходимите законови положения за изграждане на капацитет за поемане на загуби и рекапитализация на банките.